

19 Αυγούστου 2014

Η οικογένεια ως μέσον εξαγιασμού και τελειώσεως

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Γράφει ο Αρχιμ. Ιωήλ Κωνστάνταρος

Θα πρέπει να ζει κανείς εκτός πραγματικότητας για να μην βλέπει πως περισσότερο απ' όλους τους θεσμούς της κοινωνίας μας, αυτός που έχει χτυπηθεί είναι ο γάμος. Αλλά το παράδοξο είναι πως και σ' αυτόν τον χώρο της Εκκλησίας κάποιες φορές ακούονται γνώμες αντιφατικές και εκ διαμέτρου αντίθετες από την πραγματικότητα.

Όσοι δεν γνώρισαν την Ευαγγελική αλήθεια και όσοι απέκοψαν εξ' αυτής, έχουν τις δικές τους αντιλήψεις, που αργά η γρήγορα τις πληρώνουν πολύ ακριβά. Για τους πιστούς όμως Ορθοδόξους Χριστιανούς δεν έχει καμία απολύτως σημασία τι φρονούν η πως πορεύονται οι άλλοι, αλλά σημασία και μάλιστα πρωταρχική επί του θέματος έχει τι διδάσκει ο Χριστός και πως εφαρμόζεται αυτό εντός της Εκκλησίας μας.

Ας επικεντρώσουμε λοιπόν την προσοχή μας σε μια χαρακτηριστική παραβολή. Στην παραβολή κατά την οποία ο Κύριος edίδαξε ότι «ομοιώθη η βασιλεία των ουρανών ανθρώπω βασιλεί, όστις εποίησε γάμους τω υιώ αυτού. (Ματθ. ΚΒ' 2). Χρησιμοποίησε δηλ. την εικόνα του γάμου για να εξεικονίσει την Βασιλεία των Ουρανών!

Και ευλόγως, ο καθένας διερωτάται, ποιά σχέση μπορεί να έχει ο γάμος με τη Βασιλεία των Ουρανών; Φυσικά έχει μεγάλη σχέση, διότι ο ίδιος ο Χριστός θεωρεί τον γάμο και τον παρουσιάζει στις σωστές του πάντοτε προδιαγραφές, δηλ. την... ευλογημένη οικογένεια ως μέσον εξαγιασμού.

Ας δούμε όμως στην συνέχεια το θέμα μας όπως αυτό αναδεικνύεται μέσω της Ορθοδόξου πνευματικότητας, αφού ως γνωστόν, σκοπός του γάμου είναι, θα πρέπει να είναι α) η αμοιβαία ψυχική συμπλήρωση των συζύγων και β) η τεκνογονία και η ανατροφή των τέκνων. Αλλά ο διπλός αυτός σκοπός του γάμου, όπως μας τον διδάσκει η Εκκλησία μας και όπως τον έζησαν οι έγγαμοι άγιοι, δεν είναι καθόλου άσχετος με την Βασιλεία των Ουρανών.

Μέσα στο πλαίσιο του σωστού γάμου, ο άνθρωπος επιτυγχάνει, όσο του είναι δυνατόν, την κατά Χριστόν ωρίμανσίν του και τελειοποίησίν του.

Πόσοι άραγε από όλους αυτούς που ευρίσκονται μέσα στην ατμόσφαιρα του γάμου αλλά και πόσα πρόσωπα τα οποία πρόκειται να έλθουν εις γάμου κοινωνίαν, γνωρίζουν αυτές τις αλήθειες και πόσοι προσπαθούν συνειδητά να κατακτήσουν τον σκοπό τους; Εννοείται δε ότι για έναν πιστό Χριστιανό απορρίπτεται ολοσχερώς ο λεγόμενος «πολιτικός γάμος», όπως επίσης και το «σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης» η οτιδήποτε άλλο ο μακράν του Θεού κόσμος θα επινοήσει για να καταστρατηγήσει το μυστήριο που έθεσε ο ίδιος ο Θεός.

Βεβαίως για να θεωρήσει κανείς τον γάμο με τις προδιαγραφές της Εκκλησίας μας, δηλ. για να δει αυτόν στις αντικειμενικές του διαστάσεις, προαπαιτείται η πίστις και ο συνειδητός Ορθόδοξος βίος. Εάν απουσιάζουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, τότε είναι αδύνατον να υπάρξει συνέχεια στην ανάπτυξη του θέματος. Όπως επίσης, εάν κάποιος αρνούνται την ιερολογία του μυστηρίου για λόγους δήθεν οικονομικής δυσπραγίας και συζούν παρανόμως κατά Θεόν, είναι αδύνατον να αισθανθούν του λόγου το αληθές και την αγωνιώδη κραυγή της Εκκλησίας μας για ευλογημένη οικογενειακή ζωή.

Να συνεχίσουμε λοιπόν μέσα στην ευλογία του μυστηρίου. Ο βίος του Ορθοδόξου Χριστιανικού γάμου παρέχει τις ευνοϊκές συνθήκες για μια ζωή νοικοκυρεμένη, προγραμματισμένη και δημιουργική η οποία οικοδομείται επάνω στην βάση της πνευματικής προαγωγής των συζύγων. Γίνεται δε ευκόλως κατανοητόν ότι μέσα στο πλαίσιο του ευλογημένου γάμου, ο άνθρωπος δύναται να αναπτύξει τον συναισθηματικό του πλούτο και φυσικά όλα του τα χαρίσματα και ολόκληρη την δέσμη του δυναμισμού του. Αν τώρα αντικρίσουμε και την άλλη πλευρά της

πραγματικότητας, ότι δηλ. δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει τις ελλείψεις του και να μην φέρει τις αδυναμίες του, καθίσταται φανερή η ανάγκη βοηθού και συνεργού στο έργο της αυτογνωσίας, της καθάρσεως και του εν γένει αγώνος προς τον δρόμο του εξαγιασμού ο οποίος αποτελεί και τον υψηλό προορισμό του ανθρώπου.

Χρειάζεται άραγε να επισημανθεί το πόσα μπορεί να προσφέρει ο καλός η η καλή σύντροφος στον τομέα αυτό, όταν είναι γνωστό ποία και πόση επίδραση ασκεί απλώς ένας φίλος όταν η φιλία φιλτράρεται και αυγάζεται μέσα στο φως της πανταχού παρουσίας του Θεού; Ο δε αποστολικός λόγος «ανεχόμενοι αλλήλων εν αγάπη», και στο σημείο αυτό υπονοεί πλην των άλλων την αγάπη και τον ψυχικό σύνδεσμο που χρειάζεται να υπάρχει ανάμεσα στα δύο πρόσωπα (Εφεσ. Δ' 2). Την αγάπη και την προσοχή που επιβάλλεται να έχει ο σύζυγος «πως αρέσει τη γυναικί» και της συζύγου «πως αρέσει τω ανδρί» (Α' Κορ. Ζ' 33-34), και που εννοείται πως εδώ απουσιάζει ολοσχερώς η υποκρισία αλλά και η ανθρωπαρέσκεια. Ο αγώνας λοιπόν αυτός που δεν είναι καθόλου εύκολος, καταρτίζει τα πρόσωπα για την Βασιλεία των Ουρανών. Επίσης, ο λόγος του Πνεύματος «αλλήλων τα βάρη βαστάζετε» (Γαλ. ΣΤ' 2) και το «περίσσευμα» της πνευματικής κατάρτισεως να προσφέρεται στην διακονία και στην κάλυψη του άλλου κάποιου «υστερήματος» (Β' Κορ. Η' 14), ώστε να αποφεύγονται οι προστριβές, οι διενέξεις και οι συγκρούσεις, καταδεικνύει ότι η όλη προσπάθεια και ολόκληρος ο έγγαμος βίος μόνο με την επισκίαση της χάριτος είναι δυνατά και κατορθωτά.

Αυτό έχει υπ' όψιν του ο Απ. Παύλος, δηλ. την ενδοοικογενειακή πνευματική καλλιέργεια και ομιλεί περί «κατ' οίκον εκκλησίας» (Ρωμ. ΙΣΤ' 5, Κολ. Δ' 15). Χαρακτηρίζει λοιπόν ως μικρή Εκκλησία την συνειδητά Χριστιανική οικογένεια, αφού γενικός σκοπός της Εκκλησίας είναι ο «καταρτισμός των Αγίων» (Εφεσ. Δ' 12).

Επομένως, με τις προϋποθέσεις που θέτει η Εκκλησία στον γάμο, ο σκοπός αυτός της Αγιότητας, άριστα κατακτάται δια της «κατ' οίκον Εκκλησίας»!

Εφ' όσον μάλιστα πραγματοποιείται και ο δεύτερος σκοπός του γάμου, η γέννησις και η ανατροφή των τέκνων «εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου» (Εφεσ. ΣΤ' 4), είναι βέβαιο ότι ο γάμος και η οικογένεια καθίστανται εργαστήριο κατεργασίας χαρακτήρων και χώρος όπου τα πρόσωπα διαπαιδαγωγούνται προς την Βασιλεία των Ουρανών.

Από αυτή δε την εν Χριστώ αντικειμενική άποψη περί Γάμου, είναι πολύ σωστό αυτό το οποίο προσφυώς ελέχθη, ότι δηλ. ο γάμος ως μυστήριο ιερόν είναι «πατήρ αγίων»! Και όντως, στο μυστήριο του Γάμου ανήκει η τιμή και η ευλογία να γεννά Αγίους, οι οποίοι και στη ζωή αυτή αποτελούν συνειδητά μέλη της στρατευομένης Εκκλησίας αλλά και στη συνέχεια θα αποτελούν το πλήρωμα της

Βασιλείας των Ουρανών.

Ας γίνει κατανοητό, κυρίως από τους πιστούς ότι στην Ορθόδοξη Χριστιανική οικογένεια ανετέθη η υψίστη και ουρανόπεμπτη αποστολή να σπείρει τα πρώτα σπέρματα αρετής, ευσεβείας, αγιότητας, ορθού πατριωτισμού και σωστής κοινωνικότητας στα τέκνα της. Και είναι αλήθεια ότι ο οικογενειακός βίος συνεπάγεται ευθύνες και υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση των οποίων πολλοί, σε αρκετές περιπτώσεις εκδαπανώνται μέχρι τέτοιου σημείου, ώστε να λησμονούν η να μη μπορούν να επαρκέσουν, όπως νομίζουν σε άλλα καθήκοντα. Όμως ουδέποτε θα πρέπει να μένουμε στα αρνητικά παραδείγματα, διότι τα θετικά όχι απλώς υφίστανται αλλά είναι μάλιστα πολύ περισσότερα απ' όσα μπορούμε να φαντασθούμε. Λίγοι είναι αυτοί που δια του ευλογημένου γάμου εισήλθαν στην νόμιμη και ευλογημένη οδό και πρόκοψαν στον οικογενειακό τους βίο από κάθε άποψη;

Και πόσοι ανέθρεψαν τέκνα που αναδείχθηκαν τόσο στο σώμα της Εκκλησίας όσο και της εν γένει κοινωνίας, που όταν ξεκίνησαν τον έγγαμο βίο τους ούτε καν φαντάζονταν τα δώρα αυτά του Θεού;

Βεβαίως, οι «του ιδίου οίκου καλώς προϊστάμενοι, τέκνα έχοντες εν υποταγή» (Α' Τιμ. Γ' 4), διακρίνονται όχι μόνο για την επιτυχημένη οικογένειά τους, αλλά και για την επίδοσή τους σε όλα τα Ορθόδοξα Χριστιανικά τους καθήκοντα. Και άνευ αντιρρήσεως υπάρχει στον έγγαμο βίο η δυνατότητα της αφιερώσεως σε έργα «καλά και ωφέλιμα τοις ανθρώποις» (Τιτ. Γ' 8). Τα δε συναξάρια των Αγίων μας είναι γεμάτα από αγίους με ανειλημμένες οικογενειακές υποχρεώσεις, οι οποίοι βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή των θυσιών για την αγάπη και την δόξα του Θεού και στην υπηρεσία της αγάπης των εν Χριστώ αδελφών και του πλησίον, ακόμα και αυτών των εχθρών.

Φυσικά αυτή η ευλογημένη αγιότης που παράγεται μέσα από την «κατ' οίκον Εκκλησίαν» και ωριμάζει στον χώρο της Χάριτος, ούτε έπαυσε στις φοβερές ημέρες που ζούμε, ούτε και θα παύσει ποτέ, έως το τέλος των αιώνων.

Ευχή και προσευχή μας είναι οι νέοι άνθρωποι που σκοπό έχουν να ακολουθήσουν την ευλογημένη έγγαμη ζωή, να μην χρονίζουν και να μη φοβούνται, την οικογενειακή κρίση και τόσο άλλα δεινά. Να συνδεθούν συνειδητά με τον Ιησού και δια του μυστηρίου του γάμου να τον καλέσουν να τους ευλογήσει και να είναι βέβαιοι ότι όλα θα έρθουν πολύ καλύτερα απ' όσο είναι δυνατόν να φαντασθούν.

Αμήν!